

Är Barsebäcks placering folkrättsstridig?

Af Ragnar Hallgren

I början av oktober 1987 anordnade Retfaerd ett offentligt möte inför ett fullsatt auditorium på Köpenhamns universitet. Ämnet för mötet var »Er Barsebäcks placering i överensstemmelse med folkeretten?« Utgångspunkt för mötet var den artikel, som Steen Rønsholdt och Frederik Harhoff skrivit i Retfaerd nr. 37, »Kan Barsebäcks placering anfaegtes på retlig grundlag«. I panelen som diskuterade frågan satt förutom Steen Rønsholdt och Frederik Harhoff även Ole Espersen och jag själv. Henrik Zahle fungerade som ordförande.

Min artikel bygger på det anförande jag höll på mötet. Anförandet innehöll bland annat en svensk folkrättslig värdering av de synpunkter, som presenterades av Rønsholdt och Harhoff i Retfaerd nr. 37.

Kärnkraften är nödvändig och driftsäker

»Därför behövs Barsebäck!« Det var huvudrubriken på första sidan av en skrift av kvällstidningsformat, som delades ut till alla hushåll i kommunerna runt kärnkraftverket Barsebäck. Avsändare var Sydkraft AB, som äger Barsebäck genom sitt helägda dotterbolag Sydsvenska Värmekraft AB.

I Aktuellt - Sydkraft, januari 1987, finns det en sida med frågor och svar om Barsebäck. Den första frågan lyder:

»Är inte Barsebäck världens sämst placerade kärnkraftverk? Nej. Det ligger nära Köpenhamn och Malmö, men många kärnkraftverk är placerade närmare tätbefolkade områden, till exempel Krümmel, 17 kilometer från Hamburg och Doel, 10 kilometer från Antwerpen. Barsebäcksverket har byggts och förbättrats just med tanke på placeringen. Med det speciella filter verket har blir påverkan på omgivningen liten, även om en så allvarlig olycka som en härdsmlta skulle inträffa.«¹

Efter Tjernobyl-olyckan 1986 gav den svenska regeringen i uppdrag till Energirådet,² att på nytt utreda kärnkraftens säkerhet. Energirådet skulle också studera de miljömässiga och ekonomiska konsekvenserna av en förtida nedläggning av Barsebäcksverket. I samman-

fattningen till sitt remissyttrande över Energirådets material, säger Sydkraft AB bland annat:

»Sydkraft framhåller att Barsebäcksverkets läge ej är unikt i världen vad avser befolkningstäthet i närheten. Däremot är Barsebäcksverket det hittills enda kärnkraftverket i världen som har försetts med särskild säkerhetsanordning, FILTRA. Därigenom reduceras de radioaktiva utsläppen i händelse av ett allvarligt haveri till så låga värden att utrymning eller andra långtgående skyddsåtgärder i exempelvis Köpenhamn ej blir aktuella.«³

Politiker och andra beslutsfattare anar att motståndet mot kärnkraft både ökar och hårdnar. Därför gjorde den moderate riksdagsmannen Per Stenmarck ett utspel i Kävlinge, när han var där. Barsebäcksverket ligger i Kävlinge kommun. Per Stenmarck sa bland annat

»Det är dags att slå tillbaka. Här i Skåne bör vi starta en medborgarkampanj för Barsebäcksverket. Att rädda Barsebäck är att rädda både jobben och miljön, säger Per Stenmarck, som inte kan se någon logik i varför Barsebäck skall stängas först.«⁴

Riksdagsmannen Stenmarck har stöd i Kävlinge. Naturligtvis av sin partibroder, det moderata kommunalrådet Bo Arvidson.⁵ Än mer anmärkningsvärt är att Stenmarck också har stöd av oppositionsrådet, socialdemokraten Kjell Joelsson, som uttalat starkt stöd för att Barsebäck skall bestå.

Det är nu inte så konstigt. Folkomröstningen om kärnkraft 1980 visade, att stödet för kärnkraften är större närmast kärnkraftverken.

Bestämmelser om kärnkraften

Om vi ser på regleringen av kärnkraften - både nationellt och internationellt - kommer vi att upptäcka en sak ganska snart:

Inom svensk lagstiftning finns bland annat lagen om kärnteknisk verksamhet och Atomansvarighetslagen. Den förstnämnda lagen värnar om säkerheten när kärnteknisk verksamhet skall bedrivas. Det sker genom att lagen kräver tillstånd för den som vill ägna sig åt sådan verksamhet, t.ex. driva en kärnkraftreaktor. För att säkerheten skall upprätthållas vid driften kan olika former av villkor ställas när tillståndet meddelas. Den senare lagen, Atomansvarighetslagen, behandlar frågor om skadestånd, försäkring och ersättning. För innehavare av atomanläggning i Sverige är ansvarigheten enligt lagen begränsad till 500 miljoner kronor för varje atomolycka. Hur klarar tillståndshavaren den kostnadsramen om en reaktorolycka skulle in-

träffa i ett så tätbefolkat område som Barsebäck, med miljoner människor i närheten?

I Sverige är kärnkraften undantagen från Miljöskyddslagen.

Det betyder att det inte är samma krav på

- lokalisering
- teknik
- skyddsåtgärder
- samt prövning och insyn

Vi kan jämföra t.ex. med den kemiska industrin. Där gäller alla dessa rekvisit.

Än mer. Det går inte att stämma ett kärnkraftverk för att det skall ändra sin verksamhet på ett visst sätt. Det vill säga det går inte att få andra och förmodligen hårdare krav tillgodosedda genom rättsväsendet. Det kan man å andra sidan göra med en bensinstation eller en bekämpningsssprutande bonde. Där kan man genom domstolsutslag ändra kraven och ställa nya villkor för verksamheten.

Vad är det som vi har upptäckt? Jo, att kärnkraften är specialreglerad till nackdel för allmänheten.

Det här gäller även på nordiskt område. Det finns en Nordisk Miljökonvention.⁶ Danmark kan påverka besluten om utsläpp av föroreningar vid t.ex. företaget Supra i Landskrona. Medborgare i ett nordiskt land kan stämma miljöförorenande verksamhet hos en annan fördragsslutande nordisk stat och domstol eller administrativ myndighet i den staten handlägger ärendet.⁷ Länderna är också remissinstans när allmänna miljöskyddsintressen berörs av någon miljöfarlig verksamhet. Men - kärnkraften finns inte med i konventionen. Den plockades bort redan från början. Det betyder att Danmark inte kan utnyttja den Nordiska Miljökonventionen för att påverka och ändra den svenska inställningen till kärnkraften!

På internationell nivå finns ett regelverk, som behandlar kärnkraft. I Paris-konventionen från 1960 om tredjemansansvar på kärnenergis område och i Wien-konventionen från 1963 angående skadeståndsansvar för atomskador, så är skadeståndet för olyckor vid kärnkraftverk maximibegränsade. Det är ett fribrev från skadeståndsansvar! Vi kan jämföra med andra verksamheter som är miljöfarliga. Där råder det fullt skadeståndsansvar.

Hörnstenen för internationell miljö rätt

Grundprincipen för internationell miljö rätt är mycket gammal. Den utgår från den romerskrättsliga sentensen:

sic utere tuo ut alienum non laedas

använd din egendom så att du inte skadar din granne

Sentensen är en erkänd princip i allmän folkrätt, vilket betyder att en stat inte är tillåten att använda sitt territorium på ett skadligt sätt mot en annan stat.

När FN:s miljökonferens samlades i Stockholm i juni 1972, antog konferensen en deklaration om den mänskliga miljön. Princip 21 i deklarationen tar upp den romerska sentensen:

»States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction.«⁸

Principen har senare fått starkt stöd i 1982-års Havsrättskonvention, där artikel 194 redogör för tillämpningen av grundprincipen.⁹

Domar och skiljedomar

Grundprincipen för internationell miljö rätt har tillämpats inom folkrätten i ett flertal fall. De fall doktrinen brukar hänvisa till är följande:

Domen i fallet om Korfu kanalen - Corfu Channel case - formulerade principen med allmän tillämplighet om att

»every state's obligation not to allow knowingly it's territory to be used contrary to the rights of other states«.¹⁰

Skiljedomen i Trail Smelter fallet etablerade regeln, som säger att

»no State has the right to use or permit the use of it's territory in such a manner as to cause injury by fumes in or to the territory of another or the properties or persons therein«.¹¹

Denna princip upprepades i fallet Lac Lanoux, som gällde ett vattendrag mellan Spanien och Frankrike. Dessa fall anses fortfarande vara gällande rätt.

Risk och ansvar

Trots att det redan har inträffat kärnkraftolyckor, t.ex. vid Three Mile Island och Tjernobyl, så finns det ingen laglig möjlighet att med föregripande handlingar (pre-emptive actions) ingripa mot en självständig stat för att stoppa en miljöfarlig verksamhet.¹²

I den internationella debatten har visserligen några olika argument framförts vad gäller risken för miljöförstöring hos en stat A orsakad av stat B. På det hela taget verkar den allmänna folkrätten inte erkänna principen om ett internationellt riskansvar.¹³ De folkrättsexperter, som är mest positiva till ett internationellt riskansvar finner det nödvändigt att kvalificera handlingen som åstadkommer den särskilt höga risknivån med termer som farliga handlingar eller "ultra-hazardous activities".¹⁴

Ett annat argument som förts fram är att bara existensen av ett kärnkraftverk i närheten av en nationsgräns skulle vara grund för ett kompensationskrav från intilliggande stat.¹⁵ Ett krav baserat på bara miljörisken skulle med all säkerhet ha liten möjlighet att bli accepterat av den potentielle förorenaren.¹⁶

Folkrättskommissionens »Schematic Outline on International Liability for Injurious Consequences Arising out of Acts not Prohibited by International Law« tar dessvärre inte upp ansvar vid risk eller sannolika risker.¹⁷

Icke-inblandning och risk

Vi är då inne på problemet om rätten till icke-inblandning utifrån. Steen Rønsholdt och Frederik Harhoff argumenterar i en artikel i *Retfaerd* 37¹⁸ för att redan risken, den sannolika risken för en kärnkraftolycka vid Barsebäck, är en inblandning i danskt samhällsliv. Därför skall verket stängas.

Några svenska synpunkter på det här problemet är följande: Var går gränsen, den rättsliga gränsen för vilka risker en stat kan utsätta andra stater för?

Idag godtar inte folkrätten risken eller den sannolika risken för en eventuell olycka, som grund för ett krav att upphöra med viss verksamhet. Det betyder att staten B inte kan kräva av staten A, att den skall stänga en miljöfarlig verksamhet på grund av den sannolika risken för en olycka. Risken eller den sannolika risken för en olycka betraktas inte som en inblandning i ett annat lands samhällsliv av folkrätten. Det nuvarande synsättet inom folkrätten gör det omöjligt, att få en kärnkraftanläggning som ligger vid gränsen av stat A avstängd med hänvisning till den risk det innebär för staten B och dess befolk-

ning på andra sidan gränsen. Med gällande normer blir slutresultatet för staten B likadant oberoende av om risken är stor eller mycket liten, det vill säga hotet fortsätter att finnas till i stat A.

Vart leder det oss? Jo, de lege ferenda är det möjligt att risken eller den sannolika risken för en eventuell olycka kan bli en grund för krav att upphöra med viss verksamhet. Men innan dess?

Alternativ med förhinder

Världskommissionen för miljö och utveckling tillsattes av FN 1983 med syfte att föreslå långsiktiga miljöstrategier. I april 1987 kom dess rapport, *Our Common Future*, vanligen kallad *Brundtlandrapporten*.

Kommissionens rekommendationer är av intresse för oss. Rapporten är tvetydig i sitt budskap: det finns olösta problem med kärnkraften, men man skall öka säkerheten. Kommissionen tar inte avstånd från kärnkraften.¹⁹ Kommissionen skriver det aldrig rakt ut, men kontentan av dess ställningstagande blir, att kärnkraften skall få finnas och fortsätta att hota vår miljö och vår existens.

I Sverige har det kommit en stor utredning från Industridepartementet, »Efter Tjernobyl- Konsekvenser för energipolitik, kärnsäkerhet, strålskydd och miljöskydd« - Rapport från Expertgruppen för kärnsäkerhet och miljö (DsI 1986:11). Det är två tjocka och mycket tekniskt inriktade volymer.

Före reaktorolyckorna vid Three Mile Island och Tjernobyl, så uttryckte sig en av Centrala Driftledningens²⁰ talesmän så här:

»De värsta olyckorna vid kärnkraftdrift - om än mycket osannolika - kan medföra tusentals dödsoffer. Sådana olyckor har beräknats inträffa en gång per million driftår (eller ännu mer sällan), vilket dock självfallet inte får leda till att de bagatelliseras.«²¹

Med ovanstående citat i tankarna går vi till sammanfattningen av rapporten från Expertgruppen för kärnsäkerhet och miljö. Då skall vi komma ihåg, att Harrisburgolyckan och Tjernobyl faktiskt har hänt och inte är »mycket osannolika«.

»Sannolikheten för att en mycket stor olycka skall inträffa kan inte anges eller har mycket stora osäkerhetsintervall där den kan bedömas. Expertgruppens bedömning är att ingenting har framkommit nu som ger anledning att ändra tidigare uppfattning att det är ytterst osannolikt att någon sådan olycka skulle inträffa under hela det svenska kärnkraftprogrammet. Det kan emellertid inte helt uteslutas att man skulle få stora utsläpp av radioaktiva ämnen liknande dem i Tjernobyl.«²²

»Bland svenska reaktorlägen är Barsebäck unikt genom den stora befolkningskoncentrationen i omgivningen. En stor olycka där skulle alltså kunna få särskilt allvarliga följder. Stora delar av t.ex. Malmö och Köpenhamn skulle kunna behöva utrymmas och i så fall för perioder av många år.«²³

»Avveckling av Barsebäcksverket innebär att man undanröjer risken för att ett område med stora befolkningskoncentrationer i Sverige och Danmark skulle kunna kraftigt beröras av en stor reaktorolycka. En avveckling före år 1990 skulle leda till stora problem med leveranssäkerheten för el i Sydsverige.«²⁴

Vad kan vi som medborgare i de berörda länderna göra för att påskynda en avveckling av Barsebäcksverket? Finns det några alternativ som kan användas?

En möjlighet vore att de svenska kommuner som direkt berörs av Barsebäck begär en avveckling av kärnkraftverket. Det kan de göra. Det ligger inom den kommunala kompetensen att begära avveckling av kärnkraftverk för kommuner inom riskzonen.²⁵

Samma sak kan även danska kommuner göra. Dragörs kommun har vänt sig till den danska regeringen och dess folketing med en begäran om att de skall arbeta för att Barsebäck stängs. Dess begäran överklagades visserligen, men tillsynsrådet svarade, att kommunen fick gärna uttala sig: Dragör är nämligen närmaste granne till Barsebäck.²⁶

Den svenska riksdagen har beslutat, att kärnkraften i Sverige skall vara avvecklad senast år 2010. För att komma tillrätta med de problem, som uppkommer i samband med genomförandet av avvecklingen, så har Miljö- och energidepartementet upprättat en promemoria, »Rättsliga frågor i samband med kärnkraftens avveckling.«²⁷ Promemorian diskuterar en ny grund för återkallelse av tillstånd till kärnteknisk verksamhet, vidare elmarknadens uppbyggnad, kraftindustrins ägarstruktur och samarbetsformer, samt frågan om ersättning.

I samband med frågan om ersättning till tillståndshavarna av kärnkraftverk, så kommer promemorian in på folkrätten genom hänvisning till »Europakonventionen«. Vad promemorian hänvisar till är inte den Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i sig, utan till det Första tilläggsprotokollet till konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Artikel 1 i tilläggsprotokollet²⁸ handlar om egendomsskydd, dvs om äganderätt.

Promemorian diskuterar därefter om regeln i det första tilläggsprotokollet kan medföra, »att en lagstiftning som innebär endast en begränsad rätt till ersättning vid förtida avveckling underkänns av Eu-

ropadomstolen.«²⁹ Promemorian pläderar för en reducerad ersättning till tillståndshavare. Mot den bakgrunden, säger promemorian, är det »således i hög grad oklart, var gränsen går för sådana ingrepp som Europadomstolen accepterar, trots att ingen eller starkt reducerad ersättning utgår«³⁰ Promemorian skickades på remiss till olika svenska myndigheter. De anmodades att redovisa sina synpunkter på frågeställningarna i promemorian.

Den juridiska fakultetstyrelsens forskningsnämnd i Lund har avgivit ett remissyttrande över Miljö- och energidepartementets promemoria. (31) Inte oväntat så argumenterar den juridiska fakulteten för motsatt ståndpunkt, det vill säga för full ersättning till tillståndshavarna. En konventionsansluten, lojal stat bör "ingalunda begränsa sina ambitioner till ett i bästa fall accepterat minimum av pliktuppfyllelse«.³²

Efter Three Mile Island men före Tjernobyli, det vill säga inför folkomröstningen om kärnkraft 1980, skrev förespråkare för ja-sidan följande:

»En snabb avveckling av kärnkraften ger inget bättre samhälle utan minskar i stället våra möjligheter att nå det mänskligare samhälle som vi alla eftersträvar.«³³

Nya vägar

Även om vi måste besvara rubrikfrågan »Är Barsebäcks placering folkrättsstridig?« negativt utifrån nuvarande normer och praxis inom folkrätten, så är en förändring på gång. Det finns nya trender inom den internationella miljörätten.

I Barcelona Traction case talas det om en stats skyldigheter e r g a o m n e s - mot alla.³⁴ En stat är alltså ansvarig för sina handlingar inför hela världssamfundet. Det här begreppet kommer att bli mer och mer betydelsefullt när den internationella miljörätten ändras från inriktningen på ett tvåpartsförhållande, dvs mellan vållande och skadelidande, till att inbegripa hela världen. En stat har ansvar e r g a o m n e s - mot alla andra stater för att åstadkomma en miljömässigt säkrare värld.³⁵

Den nya doktrinen inom folkrätten brukar nu tala om den tredje generationen av mänskliga rättigheter.³⁶ De kallas också för solidaritetsrättigheter. En utav solidaritetsrättigheterna är rätten till miljö. Den rättigheten innefattar ren miljö, ett utnyttjande av tillgängliga naturresurser utan att skada miljön och upprättandet av ett samhälle i ekologisk balans.

För att nå en bit på vägen dit är en första uppgift att snabbavveckla de två reaktorerna på Barsebäck.

Noter

1. Aktuellt - Sydskraft januari 1987, Utgiven av Sydskraft AB, p. 6
2. Energirådet är regeringens referensgrupp för energifrågor. Dess fullständiga titel är Rådet för långsiktiga elanvändnings- och elproduktionsfrågor.
3. Remissyttrande över energirådets material, 1987-01-20, Dnr 3229/86
4. Sydsvenska Dagbladet, 22 september 1987
5. Sydsvenska Dagbladet, 19 november 1987
6. Sveriges överenskommelser med främmande makter (SÖ) 1974:99
7. SÖ 1974:99, artikel 3
8. UN Doc. A/CONF. 48/14 of 16 June 1972, Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment
9. Bo Johnson Theutenberg, The International Environmental Law - Some Basic Viewpoints, i The Future of the International Law of the Environment, Workshop organized by the Hague Academy of International Law and United Nations University, The Hague 12-14 November 1984, Ed. by René-Jean Dupuy, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht 1985, pp 233 - 242
10. I.C.J. Reports 1949, p 1 vid p 22. I.C.J.står för International Court of Justice. L.F.E. Goldie, A general view of international environmental law. A survey of capabilities, trends and limits, i The Protection of the Environment and International Law, Colloque 1973, Volume edited by Alexandre-Charles Kiss, Sijthoff, Leiden, 1975, pp 25 - 143
11. UN Reports of International Arbitral Awards, vol. III, p 1905 D.P. O'Connell, International Law, Second Edition, Volume One, Stevens & Sons, London, 1970, pp 591 - 595
12. R.P. Anand, Confrontation or Cooperation? International Law and the Developing Countries, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht, 1987, pp 166 - 173, särskilt p 167 Om miljöproblemen i Latinamerika, se Volveran las golondrinas? La reintegración de la creación desde una perspectiva latinoamericana, Ingmar Hedström, Editorial Departamento Ecuménico de Investigaciones (DEI), San José, Costa Rica, 1988, om kärnkraften pp 132 - 138
13. Pierre-Marie Dupuy, La responsabilité internationale des états pour les dommages d'origine technologique et industrielle, Editions A. Pedone, Paris, 1976. pp 15 - 25
14. C. Wilfred Jenks, Liability for Ultra-hazardous Activities in International Law, Recueil des Cours de l'Académie de Droit international, vol. 117, 1966 - I, pp 105 - 198
15. Alexandre Kiss, The International Protection of the Environment, i The Structure and Process of International Law: Essays in Legal Philosophy, Doctrine and Theory, ed. by R. St. J. Macdonald & Douglas M. Johnston, Martinus Nijhoff, The Hague 1983, pp 1069 - 1093, p 1076
16. Ibid. p 1077

17. Yearbook of the International Law Commission 1982, Volume II Part Two, pp 83 - 92
18. Steen Rønsholdt och Frederik Harhoff, Kan Barsebäcksværkets placering anføgtes på retligt grundlag?, *Retfærd* 37
19. World Commission on Environment and Development: Our Common Future, chapter 7, para. 63, p 20
20. Centrala Driftledningen är ett samarbetsorgan för de svenska elkraftproducenterna (statliga, kommunala och enskilda).
21. Gunnar Walinder, Vilken energiform? Biologiska verkningar på människan, CDL/Ingenjörsläroverket, Stockholm, 1977, p 90
22. DsI 1986:11 »Efter Tjernobyl - Konsekvenser för energi-politik, kärnsäkerhet, strålskydd och miljö«, p A:26
23. Ibid.
24. Ibid. p A:27
25. Leif Petersén, Lagligheten av kommunala petitioner om avveckling av enskilda kärnkraftverk, *Förvaltningsrättslig Tidskrift* 1986, Häfte 5 - 6, pp 238 - 250
26. Danske kommuner (DK) nr 15, 24 juli, 1986, p 15
27. DsME 1988:11 »Rättsliga frågor i samband med kärnkraftens avveckling«.
28. Art. 1. Envar fysisk eller juridisk persons rätt till sin egendom skall lämnas okränk. Ingen må berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som angivas i lag och av folkrättens allmänna grunder. Ovanstående bestämmelser inskränka likväl icke en stats rätt att genomföra sådan lagstiftning som staten finner erforderlig för att reglera nyttjandet av viss egendom i överensstämmelse med det allmännas intresse eller för att säkerställa betalning av skatter och andra pålagor eller av böter och viten.
29. DsME 1988:11, p 34
30. Ibid. pp 34 - 35
31. Remissyttrande 1988-08-08, Dnr VI Å 4909/88
32. Ibid. p 5
33. Hans Bergström/Janerik Larsson, Använd våra kärnkraftverk, LiberFörlag, Stockholm, 1980, p 175
34. I.C.J.. Reports 1970, p 33
35. David H Ott, Public International Law in the Modern World, Pitman Publishing, London, 1987, pp 289 - 305, särskilt p 292 G. E. do Nascimento e Silva, Pending Problems on International Law of the Environment, i *The Future of the International Law of the Environment* (se not 9) pp 217 - 231, särskilt pp 219 - 220.
36. Den första generationen är de medborgerliga och politiska rättigheterna. Den andra generationen är de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna. Den tredje generationen består av rätten till fred, rätten till utveckling, rätten till miljön, och rätten till mänsklighetens gemensamma arv. Karel Vasak, Pour une troisième génération des droits de l'homme, i *Studies and essays on international humanitarian law and Red Cross principles in honour of Jean Pictet*, Editor Christophe Swinarski, International Committee of the Red Cross, Geneva - The Hague, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht, 1984, pp 837 - 850

Övrigt material

Jan Hinderson, Spelet om Barsebäck, artikel i Sydsvenska Dagbladet, del 3, 22 maj 1988, pp 1 - 4.

Där framgår bland annat, att om de danska politikerna och allmänheten protesterat redan när de fick den första informationen (i maj 1968), så skulle det förmodligen aldrig ha byggts något kärnkraftverk i Barsebäck. Men det skulle inte ha hjälpt danskarna. Det fanns nämligen ett 30-tal lägen på listan över lämpliga platser när Delegationen för Atomenergifrågor och Reaktorförläggningskommittén diskuterade var Sydsveriges kärnkraftverk skulle placeras. Flera av dessa platser låg längs den skånska västkusten, dvs i närheten av Danmark. Se även DsI 1985:1, Rapport från den dansk-svenska kommittén 1983 - 84 om Barsebäcksverket.

Författarupplysningar:

Ragnar Hallgren, jur.kand. och doktorand i folkrätt vid Juridiska Institutionen, Box 207, S-221 00 Lund.